

226.

U K Ł A D

między Polską a Niemcami o administracji odcinka granicznego Warty, stanowiącego granicę, i o ruchu na tym odcinku, podpisany w Poznaniu, dnia 16 lutego 1927 r.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,
M Y, I G N A C Y M O Ś C I C K I,
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

Wszem wobec i każdemu osobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia szesnastego lutego tysiąc dziewięćset dwudziestego siódmego roku podpisany został w Poznaniu między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Rzeszy Niemieckiej: układ o administracji odcinka granicznego Warty stanowiącego granicę i o ruchu na tym odcinku wraz z postanowieniami wykonawczymi i protokołem końcowym do powyższego układu o następującem brzmieniu dosłownem:

UKŁAD

między Polską a Niemcami o administracji odcinka granicznego Warty, stanowiącego granicę, i o ruchu na tym odcinku.

POLSKA

z jednej strony

a

NIEMCY

z drugiej strony

w zamiarze uregulowania administracji odcinka granicznego Warty i ruchu na tym odcinku, postanowiły zawrzeć odpowiedni układ. Mianowani w tym celu Pełnomocnicy, a mianowicie:

za POLSKĘ

Delegat Rządu do rokowań granicznych polsko-niemieckich Maciej Koczorowski

i Radca Wojewódzki, dyplomowany inżynier
Bernard Zakrzewski,

za NIEMCY

Poseł Dr. Paul Eckardt,
zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł 1.

Odcinek Warty pomiędzy kamieniami granicznymi F 296 i F 295, stanowiący polsko-niemiecką granicę, zostaje dla celów, przewidzianych w artykułach 2 i 3, podzielony przy Wiesenkrug, tam, gdzie na lewym brzegu granica gminna między obszarem dworskim Striche i obszarem gminnym Striche-Hauland dobiega do Warty, na górny i dolny odcinek.

Artykuł 2.

O ile na odcinku granicznym zajdzie potrzeba pogłębienia lub usuwania pni drzewnych, kamieni lub innych przeszkód w celu utrzymania koniecznej głębokości nurtu, to roboty te wykonane zostaną

ABKOMMEN

zwischen Polen und Deutschland über die Verwaltung der die Grenze bildenden Strecke der Warthe und den Verkehr auf dieser Strecke.

POLEN

einerseits

und

DEUTSCHLAND

andererseits

haben in der Absicht, die Verwaltung der Grenzstrecke der Warthe und den Verkehr auf dieser Strecke zu regeln, beschlossen, ein dahingehendes Abkommen zu treffen. Die zu diesem Zwecke ernannten Bevollmächtigten, nämlich:

für POLEN

der Delegierte der Polnischen Regierung für die polnisch-deutschen Grenzverhandlungen
Maciej Koczorowski
und der Wojewodschaftsrat, Diplomingenieur
Bernard Zakrzewski,

für DEUTSCHLAND

der Gesandte Dr. Paul Eckardt,
haben sich über folgende Bestimmungen geeinigt:

Artikel 1.

Die Strecke der Warthe zwischen den Grenzsteinen F 296 und F 295, welche die polnisch-deutsche Grenze bezeichnet (Grenzstrecke), wird für die in den Artikeln 2 und 3 vorgesehenen Zwecke bei Wiesenkrug, dort, wo am linken Ufer die Gemeindegrenze zwischen dem Gutsbezirk Striche und dem Gemeindebezirk Striche-Hauland in die Warthe tritt, in einen oberen und in einen unteren Abschnitt geteilt.

Artikel 2.

Soweit es erforderlich wird, auf der Grenzstrecke Baggerungen zur Erhaltung der nötigen Fahrwassertiefe vorzunehmen oder Baustämme, Steine oder andere Hindernisse zu beseitigen, wer-

w górnym odcinku przez Polskę, w dolnym zaś przez Niemcy niezależnie od granicy suwerenności.

Artykuł 3.

(1) Policję rzeczną i zdrowotną wykonuje na całej szerokości rzeki Polska na górnym odcinku wedle przepisów, obowiązujących w Polsce, Niemcy na dolnym odcinku wedle przepisów obowiązujących w Niemczech.

(2) Do obowiązków policji rzecznej należy również oznaczenie szlaku żeglugowego, przeszkód żeglugi i mieć ich znakami w wodzie i na brzegach.

Artykuł 4.

(1) Zabezpieczenia istniejących praw, nadania i zezwolenia wodno-policyjne, w myśl obustronnych ustaw wodnych, będą wydawane przez władze właściwego Państwa w porozumieniu z władzami drugiego Państwa; właściwym jest to Państwo, na którego obszarze istnieją lub będą utworzone zakłady, do których odnoszą się zabezpieczenia istniejących praw, nadania lub zezwolenia. Obustronne władze mają sobie przytem wzajemnie podawać do wiadomości przedłożone wnioski i formalne sprzeciwy.

(2) Przepisy ustępu 1 będą stosowane również odpowiednio do utrzymania obszaru zalewowego.

Artykuł 5.

Prywatne statki i tratwy wszelkiego rodzaju wraz z znajdującymi się na nich osobami i ładunkami bez różnicy przynależności państwowej, korzystają na odcinku granicznym z pełnej swobody ruchu.

Artykuł 6.

(1) Statki i tratwy wraz z znajdującymi się na nich osobami i ładunkami są zwolnione na odcinku granicznym od wszelkich formalności celnych i paszportowych, o ile nie wchodzą w kontakt z brzegiem. Nie wyklucza to wykonywania odprawy celnej i rewizji paszportowej w odpowiednim miejscu odcinka granicznego bez utrudnienia żeglugi.

(2) Statkom i tratwom wolno wchodzić w kontakt z brzegami jedynie w ramach przepisów celnych i policyjnych Państwa nadbrzeżnego.

(3) Znaki potrzebne dla oznaczenia szlaku wodnego, przeszkód żeglugowych i mieć ich są przy przewozie przez granicę wolne od wszelkich opłat przywozowych i wywozowych. To samo dotyczy przyrządów potrzebnych w wykonaniu niniejszego układu do przeprowadzenia robót konserwacyjnych albo pomiarowych pod warunkiem powrotnego ich przewiezienia przez granicę. Znaki i przyrządy będzie można przywozić i wywozić po zgłoszeniu ich we właściwym urzędzie celnym na zasadzie zaświadczenia, wydanego przez zarząd wodny. Przedstawienie w urzędzie celnym znaków i przyrządów nie jest wymagane.

den diese Arbeiten unabhängig von der Hoheitsgrenze in dem oberen Abschnitt durch Polen, in dem unteren durch Deutschland ausgeführt.

Artikel 3.

(1) Die Schifffahrts- und Gesundheitspolizei übt in der vollen Breite des Stromes Polen auf dem oberen Abschnitt nach den in Polen geltenden Vorschriften. Deutschland auf dem unteren Abschnitt nach den in Deutschland geltenden Vorschriften, aus.

(2) Zu den Pflichten der Schifffahrtspolizei gehört auch die Bezeichnung des Fahrwassers, der Schifffahrtshindernisse und der Untiefen durch Marken im Wasser und auf den Ufern.

Artikel 4.

(1) Sicherstellungen bestehender Rechte, Verleihungen und wasserpolizeiliche Genehmigungen im Sinne der beiderseitigen Wassergesetze werden an der Grenzstrecke durch die Behörden des zuständigen Staates im Einverständnis mit den Behörden des anderen Staates erteilt; zuständig ist der Staat, in dessen Gebiete die für die Sicherstellung bestehender Rechte, Verleihungen oder Genehmigungen in Betracht kommenden Anlagen bestehen oder geschaffen werden sollen. Die beiderseitigen Behörden haben sich dabei die gestellten Anträge und die förmlichen Einsprüche gegenseitig mitzuteilen.

(2) Für die Freihaltung des Überschwemmungsgebiets gelten die Bestimmungen des Absatz 1 entsprechend.

Artikel 5.

Für die Schifffahrt und Flösserei auf der Grenzstrecke genießen die privaten Fahrzeuge und Flösse aller Art mit den darauf befindlichen Personen und mit den Ladungen ohne Unterschied der Staatsangehörigkeit volle Verkehrsfreiheit.

Artikel 6.

(1) Auf der Grenzstrecke sind Fahrzeuge und Flösse mit den darauf befindlichen Personen und mit den Ladungen, soweit sie nicht mit dem Ufer in Verbindung treten, von allen Zoll- und Passförmlichkeiten befreit. Dies schliesst nicht aus, dass die Zoll- und Passabfertigung ohne Erschwerung der Schifffahrt an einer geeigneten Stelle der Grenzstrecke vorgenommen wird.

(2) Fahrzeuge und Flösse dürfen mit den Ufern nur nach Massgabe der Zoll- und Passvorschriften des Uferstaates in Verbindung treten.

(3) Die zur Bezeichnung des Fahrwassers, der Schifffahrtshindernisse und der Untiefen notwendigen Marken sind bei der Beförderung über die Grenze von allen Eingangs- und Ausgangsabgaben befreit. Das gleiche gilt unter der Bedingung der Rückführung für Geräte, die in Durchführung dieses Abkommens zur Vornahme von Unterhaltungsarbeiten oder zu Vermessungszwecken über die Grenze gebracht werden. Die Marken und Geräte werden nach Anmeldung bei dem zuständigen Zollamt auf Grund einer durch das Wasserbauamt auszustellenden Bescheinigung ein- und ausgeführt. Einer Vorführung der Marken und Geräte beim Zollamt bedarf es nicht.

Artykuł 7.

Odcinek graniczny jest wolny od opłat żeglugowych.

Artykuł 8.

Układające się Strony nie będą rozliczały między sobą dochodów i wydatków, powstałych w wykonaniu niniejszego układu.

Artykuł 9.

(1) W celu wykonania niniejszego układu łączy się do niego postanowienia wykonawcze. Poza-tem władze właściwe ustalą we wzajemnym porozumieniu jednolite zasady, o których przestrzeganie będą dbały obie Strony układające się.

(2) W razie konieczności rozbudowy odcinka granicznego zastrzega się specjalne porozumienie właściwych władz.

Artykuł 10.

Sprawy sporne, wynikające bądź z interpretacji, bądź z wykonania niniejszego układu, rozstrzyga Komisja Mieszana, przewidziana w art. 6 ust. 1 w połączeniu z ust. 2 nr. 4 konwencji z dn. 27 stycznia 1926 r. w sprawie uregulowania stosunków granicznych.

Artykuł 11.

Niniejszy układ, sporządzony w polskim i niemieckim oryginale, ma być ratyfikowany razem z postanowieniami wykonawczymi i protokołem końcowym. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych ma nastąpić w Warszawie. Układ wejdzie w życie 30 dnia po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych. Zawiera go się na czas nieokreślony, jednakże może być przez każde z Państw wymówiony przed końcem roku kalendarzowego na koniec roku następnego.

Na dowód czego obustronni Pełnomocnicy podpisali niniejszy układ i zaopatrzyli go swemi pieczęciami.

Sporządzono w Poznaniu dnia 16 lutego 1927 r.

(—) *Maciej Koczorowski*

(—) *Dr. Paul Eckardt*

(—) *Bernard Zakrzewski*

POSTANOWIENIA WYKONAWCZE

do układu polsko-niemieckiego o administracji odcinka granicznego Warthy, stanowiącego granicę, i o ruchu na tym odcinku.

§ 1.

(1) W sprawach technicznych, związanych z wykonaniem układu z dnia 16 lutego 1927 r. o administracji odcinka Warthy, stanowiącego granicę, i o ruchu na tym odcinku, mogą obustronne zarządy wodne porozumiewać się z sobą bezpośrednio przez swoje miejscowe urzędy.

Artikel 7.

Die Grenzstrecke ist frei von Schiffahrtsabgaben.

Artikel 8.

Einnahmen und Ausgaben, die in Durchführung dieses Abkommens entstehen, werden zwischen den beiden vertragschliessenden Teile nicht aufgerechnet.

Artikel 9.

(1) Zur Durchführung dieses Abkommens werden ihm Ausführungsbestimmungen beigelegt. Ausserdem werden die zuständigen Behörden im gegenseitigen Einvernehmen einheitliche Grundsätze aufstellen, für deren Einhaltung die beiden vertragschliessenden Teile Sorge tragen werden.

(2) Für den Fall, dass ein Ausbau in der Grenzstrecke erforderlich sein sollte, bleiben besondere Vereinbarungen hierüber zwischen den zuständigen Behörden vorbehalten.

Artikel 10.

In Streitfragen, die sich entweder aus der Auslegung oder aus Anlass der Durchführung dieses Abkommens ergeben sollten, entscheidet der im Artikel 6 Absatz 1, in Verbindung mit Absatz 2 Nr. 4 des Vertrags zur Regelung der Grenzverhältnisse vom 27. Januar 1926 vorgesehene Gemischte Ausschuss.

Artikel 11.

Das gegenwärtige Abkommen, das in polnischer und deutscher Urschrift abgefasst ist, soll mit den Ausführungsbestimmungen und dem Schlussprotokoll ratifiziert werden. Der Austausch der Ratifikationsurkunden soll in Warschau stattfinden. Das Abkommen soll am 30. Tage nach dem Austausch der Ratifikationsurkunden in Kraft treten. Es wird auf unbestimmte Zeit abgeschlossen, kann jedoch von jedem der beiden vertragschliessenden Staaten vor Ablauf eines Kalenderjahres für das Ende des nachfolgenden Jahres gekündigt werden.

Zu Urkund dessen haben die beiderseitigen Bevollmächtigten dieses Abkommen unterzeichnet und mit ihren Siegeln versehen.

Geschehen in Posen, am 16. Februar 1927.

(—) *Maciej Koczorowski*

(—) *Dr. Paul Eckardt*

(—) *Bernard Zakrzewski*

AUSFÜHRUNGSBESTIMMUNGEN

zu dem polnisch-deutschen Abkommen über die Verwaltung der die Grenze bildenden Strecke der Warthe und den Verkehr auf dieser Strecke.

§ 1.

(1) In technischen Angelegenheiten, die mit dem Abkommen vom 16. Februar 1927 über die Verwaltung der die Grenze bildenden Strecke der Warthe und den Verkehr auf dieser Strecke im Zusammenhang stehen, können die beiderseitigen Wasserbauverwaltungen durch ihre örtlichen Behörden unmittelbar miteinander verhandeln.

(2) W celu przygotowania, wykonywania i sprawdzania robót, przewidzianych w myśl artykułu 2 układu, jak również przy wykonywaniu policji rzecznej i zdrowotnej w myśl artykułu 3 układu, wolno właściwym urzędnikom i innym osobom, zatrudnionym w urzędach jednego z układających się Państw, lub też przedsiębiorcom, działającym z polecenia właściwej władzy, przybijać statkami do brzegu tego Państwa i wysiadać na ląd poza urzędowo dozwolonymi miejscami przekraczania granicy pod warunkiem zameldowania się na 3 dni naprzód w urzędzie celnym drugiego Państwa. W wypadkach nagłych nie obowiązuje 3-dniowy termin do zameldowania się, w takim razie należy jednak o tem donieść dodatkowo urzędowi celnemu. Osoba, wykonująca nadzór nad robotami, jest obowiązana na żądanie właściwego urzędnika drugiej Strony okazać legitymację służbową i dowód osobisty, jak również przedkładać urzędową listę imienna zatrudnionych robotników.

(3) Przy wykonywaniu pomiarów można w celu nawiązywania posiłkować się istniejącymi znakami wysokościowymi, punktami stałymi i poligonowymi, znajdującymi się na obszarze drugiego Państwa, a należącymi do zarządów wodnych.

(4) Przy wykonywaniu postanowień układu i przy podejmowaniu innych robót konserwacyjnych na własnym obszarze mogą właściwe władze obu Państw polecić statkom i przyrządom pływającym wraz z załogami, zwierzętami i narzędziami jeżdżenie po całej części odcinka granicznego, leżącej na obszarze drugiego Państwa.

(5) Statki, wymienione w punktach 2 i 4, mają posiadać znaki rozpoznawcze, które zakomunikują sobie wzajemnie władze obu Państw.

§ 2.

Statki policyjne i celne każdego z obu Państw mają prawo jeżdżenia po całym odcinku granicznym; natomiast wolno im przybijać do brzegu drugiego Państwa tylko za zgodą władz tego Państwa i z zastrzeżeniem postanowić ust. 2 § 1.

§ 3.

(1) W celu wyznaczenia robót, potrzebnych do utrzymania odcinka granicznego, będą upoważnieni przedstawiciele obu Państw, przynajmniej corocznie, wspólne oględziny odcinka granicznego po porozumieniu się zarządów wodnych.

(2) Z przewidzianych w punkcie 1 oględzin należy spisywać protokoły.

§ 4.

Oba Rządy będą sobie wzajemnie komunikowały właściwe władze w myśl niniejszego układu.

(2) Zwecks Vorbereitung, Ausführung und Nachprüfung der im Artikel 2 des Abkommens vorgesehenen Arbeiten sowie zur Ausübung der Schifffahrts- und Gesundheitspolizei gemäss Artikel 3 des Abkommens dürfen die zuständigen Beamten und andere Personen, die bei den Behörden eines der beiden vertragschliessenden Staaten beschäftigt sind, oder Unternehmer, die im Auftrag der zuständigen Behörden handeln, drei Tage nach Anmeldung bei der Zollbehörde des anderen Staates an das diesem gehörige Ufer der Grenzstrecke, und zwar polnischerseits im oberen Abschnitt, deutscherseits im unteren Abschnitt mit Fahrzeugen anlegen und das Ufer auch ausserhalb der amtlich zugelassenen Grenzübergänge betreten. In dringenden Fällen braucht die dreitägige Frist nicht eingehalten zu werden, jedoch ist dann dem Zollamt nachträglich Mitteilung zu machen. Die mit der Aufsicht betraute Person ist verpflichtet, auf Verlangen der zuständigen Beamten des anderen Staates eine Dienstbescheinigung sowie ein persönliches Ausweispapier vorzuzeigen und ein amtliches namentliches Verzeichnis der beschäftigten Arbeiter vorzulegen.

(3) Bei Ausführung von Vermessungsarbeiten dürfen die im fremden Staate vorhandenen Höhenpunkte, Festpunkte und Polygonpunkte der Wasserbauverwaltungen für Anschlusszwecke mitbenutzt werden.

(4) In Ausführung der Bestimmungen des Abkommens und zur Vornahme sonstiger Unterhaltungsarbeiten im eigenen Hoheitsgebiete können die zuständigen Behörden beider Staaten den im Hoheitsgebiete des anderen Staates liegenden Teil der gesamten Grenzstrecke mit Fahrzeugen und schwimmenden Geräten unter Mitnahme von Mannschaften, Tieren und Werkzeugen befahren lassen.

(5) Die in den Absätzen 2 und 4 erwähnten Fahrzeugen müssen Kennzeichen tragen, die sich die Behörden beider Staaten gegenseitig mitteilen werden.

§ 2.

Schiffe der Polizei- und Zollbehörden jedes der beiden Staaten haben das Recht, die ganze Grenzstrecke zu befahren; dagegen dürfen sie vorbehaltlich der Bestimmungen des § 1 Absatz 2 nur unter Zustimmung der Behörden des anderen Staates an dessen Ufer anlegen.

§ 3.

(1) Zwecks Bestimmung der Arbeiten, die zur Unterhaltung der Grenzstrecke nötig sind, werden nach Bedarf, zumindest alljährlich, im Einverständnis der beiderseitigen Wasserbauverwaltungen gemeinsame Besichtigungen der Grenzstrecke durch Beauftragte der zuständigen Behörden stattfinden.

(2) Über die im Absatz 1 vorgesehenen Besichtigungen sind Niederschriften aufzunehmen.

§ 4.

Die beiden Regierungen werden sich die zuständigen Behörden im Sinne dieses Abkommens gegenseitig mitteilen.

§ 5.

Każda ze Stron układających się będzie na żądanie drugiego Państwa zawiadamiała je, ewentualnie za zwrotem kosztów, o stanie wody, pochodzie lodów, wysokości i ilości opadów, jako też o wynikach pomiarów objętościowych i sondowań, mających znaczenie dla zapobieżenia niebezpieczeństwu powodzi i pochodu lodów oraz dla przygotowania planów rozbudowy, dla wykonania robót związanych z utrzymaniem i dla uregulowania żeglugi. Również będą sobie obie Strony podawały do wiadomości zmiany położenia znaków wysokościowych, punktów stałych i poligonowych.

§ 6.

Powyższe postanowienia wykonawcze będą częścią składową układu. Na wniosek jednego z układających się Państw należy jednak zbadać, w jakim stopniu postanowienia te wymagają zmiany. Do wniosku należy dołączyć rzeczowe uzasadnienie. Drugie Państwo jest zobowiązane najpóźniej w przeciągu 2 miesięcy wypowiedzieć się w tej sprawie albo wystąpić z własnym wnioskiem. Poczem w razie potrzeby właściwe władze nawiążą rokowania.

Sporządzono w Poznaniu dnia 16 lutego 1927 r.

(—) *Maciej Koczorowski*

(—) *Dr. Paul Eckardt*

(—) *Bernard Zakrzewski*

PROTOKÓŁ KONCOWY

Przy podpisywaniu polsko - niemieckiego układu o administracji odcinka Warty, stanowiącego granicę, i o ruchu na tym odcinku zgodzili się obustronni Pełnomocnicy na to, że postanowienia układu nie przeszkadzają ewentualnemu odmiennemu uregulowaniu sprawy przez inne międzypaństwowe porozumienia.

Sporządzono w Poznaniu dnia 16 lutego 1927 r.

(—) *Maciej Koczorowski*

(—) *Dr. Paul Eckardt*

(—) *Bernard Zakrzewski*

Zaznajomiwszy się z powyższym układem, postanowieniami wykonawczymi i protokołem końcowym, uznaliśmy je za słuszne zarówno w całości jak i każde z zawartych w nich postanowień; oświadczamy, że są przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone i

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 6 września 1927 roku.



Przez Prezydenta Rzeczypospolitej
Prezes Rady Ministrów:

(—) *J. Piłsudski*

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *August Zaleski*

§ 5.

Jeder der vertragschliessenden Teile wird diejenigen Angaben über Wasserstände, Eisverhältnisse, Niederschlagshöhen und Niederschlagsmengen sowie diejenigen Ergebnisse von Wassermengenummessungen und Peilungen, die für die Abwendung von Hochwasser- und Eisgefahr, für die Vorbereitung von Ausbauplänen, zur Durchführung der Unterhaltungsarbeiten sowie zur Regelung der Schifffahrt von Wert sind, auf Anfordern des anderen Staates diesem, gegebenenfalls gegen Erstattung der Kosten, die durch die Überlassung entstehen, übermitteln. Auch werden sie sich Veränderungen in der Lage von Höhen-, Fest-, und Polygonpunkten mitteilen.

§ 6.

Die vorstehenden Ausführungsbestimmungen sollen einen Bestandteil des Abkommens bilden. Auf Antrag eines der vertragschliessenden Staaten soll jedoch in eine Prüfung der Frage eingetreten werden, inwieweit sie abänderungsbedürftig sind. Dem Antrag ist eine sachliche Begründung beizufügen. Der andere Staat muss spätestens innerhalb zweier Monate dazu Stellung nehmen oder einen Gegenvorschlag machen. Nötigenfalls werden dann Verhandlungen zwischen den zuständigen Behörden stattfinden.

Geschehen in Posen, am 16. Februar 1927.

(—) *Maciej Koczorowski*

(—) *Dr. Paul Eckardt*

(—) *Bernard Zakrzewski*

SCHLUSSPROTOKOLL

Bei Unterzeichnung des polnisch-deutschen Abkommens über die Verwaltung der die Grenze bildenden Strecke der Warte und den Verkehr auf dieser Strecke haben die beiderseitigen Bevollmächtigten ihr Einverständnis damit erklärt, dass die Bestimmungen des Abkommens einer etwaigen abweichenden Regelung durch anderweitige zwischenstaatliche Vereinbarungen nicht im Wege stehen sollen.

Geschehen in Posen, am 16. Februar 1927.

(—) *Maciej Koczorowski*

(—) *Dr. Paul Eckardt*

(—) *Bernard Zakrzewski*

(—) *I. Mościcki*